

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

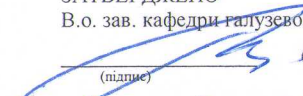
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ

Кафедра галузевої соціології

Розробник:
Черних Г.А., к.соц.н., асистент кафедри галузевої соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о. зав. кафедри галузевої соціології

 (Безрукова О.А.)
(прізвище та ініціали)
Протокол № 8 від «28» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОЛОГІЯ СИМВОЛУ
для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма «Соціологія»
вид дисципліни вибіркова

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії Червінська Т.Г.

Форма навчання денна
Навчальний рік 20__/20__
Семестр 4
Кількість кредитів ECTS 4
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю іспит

Викладач: Черних Г.А.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

1. Мета та завдання навчальної дисципліни: засвоєння студентами понятійно-категоріального апарату, теоретичних засад соціології символу як спеціальної соціологічної теорії та з'ясування сучасного стану цієї соціології та характер використання найбільш поширених символічних інтеракцій.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

- здатність до пошуку, обробки й аналізу соціальних знань з різних джерел;
- володіння елементарними навичками: аналізу, синтезу, командної роботи, організації комунікації.
- знання базових засад теорії та методології аналізу соціальних даних.
- вміння працювати з соціологічними методами отримання емпіричних даних.
- володіння елементарними навичками комп'ютерної роботи з масивами соціологічних даних.

3. Анотація навчальної дисципліни: навчальна дисципліна передбачає на підставі теоретичних і методологічних засад символічного аналізу як сучасного інструменту дослідження складних соціальних об'єктів, явищ і процесів, опанування методами, методиками, процедурами і технологіями соціологічного аналізу символічної реальності як соціального явища. Вивчення дисципліни дозволить випускникам факультету вільно оперувати термінами соціології символу; розробляти програму та інструментарій досліджень задля пізнання символічної реальності; користуватися логікою практичного застосування методу символічного аналізу; виявляти латентні тенденції та функції, що властиві символічній реальності.

4. Завданнями (навчальними цілями) даної дисципліни є формування таких компетентностей:

- здатність застосовувати сучасні та новітні соціологічні концепції й теорії для аналізу та інтерпретації соціальних явищ і процесів, (фк1)
- здатність здійснювати критичний аналіз теоретичної, методологічної та практичної фахової літератури, (фк14)
- вміння вести наукову дискусію та розширювати досвід участі в публічних обговореннях соціальних проблем (фк24).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1- знати; 2- вміти; 3- комунікація; 4- автономність та відповідальність)		Форми (або методи і технології) викладання та навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінки	Відсоток у підсумковій оцінці
Код	Результат навчання			
1.1	Знати основні засади символічного аналізу та соціологічні теорії символу	Лекція, семінар, самостійна робота	контрольна робота; письмова робота	20
1.2	Знати основні елементи в соціальній структурі символічної реальності та з'ясувати способи зв'язку як між ними, так і поза ними	Лекція, семінар, самостійна робота,	контрольна робота; письмова робота	20
2.1	Вміти виявляти актуальні суперечності в сучасній соціології символу	Лекція, семінар, самостійна робота	тематична доповідь, есе	20
2.2	Вміти вести роботи з науковими та літературними джерелами щодо соціології символів	Лекція, семінар, самостійна робота	тематична доповідь, есе	30
3	Вміти вести дискусію та розширювати досвід участі в публічних обговореннях	Лекція, семінар, самостійна робота	тематична доповідь, контрольна робота	10

6. Співвідношення результатів вивчення дисципліни з програмними результатами навчання:

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	2.2	3
Програмні результати навчання (назва)					
Застосовувати новітні соціологічні теорії та методи аналізу соціальних явищ та процесів. (прн8)	+		+	+	
Зіставляти соціокультурні відмінності та соціальні нерівності; причини їхнього виникнення та наслідки для розвитку соціуму (прн16)	+	+	+	+	
Демонструвати вміння здійснювати критичний аналіз теоретичної, методологічної та практичної фахової літератури (прн20)			+	+	
Вміти вести наукову дискусію та розширювати досвід участі в публічних обговореннях соціальних проблем. (прн30)			+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. *письмова робота: РН1.1, РН1.2 – 10/5 балів*
2. *письмова робота: РН1.1, РН1.2 – 10/5 балів*
3. *написання есе: РН 2.1, РН 2.2 – 10/5 балів*
4. *тематична доповідь: РН2.1, РН 2.2, РН 3 – 10/5 балів*
5. *виконання контрольної роботи: РН1.1, РН1.2, РН3 – 20 балів/16*

- **підсумкове оцінювання:** *письмовий іспит: РН1.1, РН1.2, РН 2.1, Р.Н.2.2, РН3. Білет містить два питання; 40 балів максимальна оцінка/24 мінімальна оцінка для успішного складання іспиту.*

- **умови допуску до підсумкового іспиту:** студент не допускається до іспиту, якщо за семестр він набрав менше ніж 36 балів; такий студент допускається до іспиту за умови написання реферативної роботи змістом та обсягом відповідним кількості неопрацьованих ним протягом семестру тем дисципліни.

7.2 Організація оцінювання:

Семінарські заняття оцінюються по факту проведення, бали накопичуються протягом семестру.

Письмова робота - це вид самостійної роботи, який студенти виконують при опрацюванні тем 1-4 та 5-8 в 2 етапи: 1 етап – підготовка тексту роботи і надсилання його викладачу для перевірки і зарахування, 2 етап – обговорення і оцінювання результатів цієї роботи на семінарі.

Тематична доповідь – виконується після опрацювання тем 1-4 та 5-8, вид самостійної науково-дослідної роботи, де студент розкриває суть досліджуваної проблеми – в усній формі; наводить різні точки зору, а також власні погляди на неї.

Есе – виконується після теми 4, самостійна аналітична робота студента - обсягом 1200-1500 слів.

Контрольна робота №1 виконується після вивчення Тем 1-4 на найближчому за графіком навчання семінарському занятті.

Контрольна робота №2 виконується після вивчення Тем 5-8 на найближчому за графіком навчання семінарському занятті.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин		
		Лекцій	Семінарськ і заняття	Самостійна робота
1.	Соціологія символу: предмет, метод і завдання дисципліни	2	2	10
2.	Соціологічні теорії символу	2	2	10
3.	Соціальна структура символічної реальності	2	2	10
4.	Символічні системи і символічні інтеракції в масових комунікаціях	4	2	10
контрольна робота № 1			2	
5.	Припис значень (символізація) як комунікативно орієнтована соціальна дія.	2	2	10
6.	Соціальна символіка в масових комунікаціях	2	2	10
7.	Символічна політика як форма символічних комунікацій	2	2	10
8.	Символізм як метод інтерпретації реальності: соціальна епістемологія символізму	4	2	10
контрольна робота № 2			2	
ВСЬОГО:		20	20	80

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 20 год.

Семінари – 20 год.

Самостійна робота - 80 год.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Кармадонов О. Социология символа / О.А. Кармадонов. – М.: Academia, 2004. – 352 с.

Додаткова:

1. Бурлачук В. Символ и симулякр. Концепция символа в социологии постмодерна / В. Бурлачук, В. Танчер // Социология: теория, методы, маркетинг. – 2004. – № 1. – С. 15-29.
2. Бурлачук В.Ф. Символ и власть: роль символических картин в построении социального мира. — К., 2002.
3. Блумер, Г. Общество как символическая интеракция // Современная зарубежная социальная психология: тексты / Под ред. Т. М. Андреевой, Н. Н. Богомоловой, Л. А. Петровской. – М.: Изд-во МГУ, 1984. – С. 173—179.
4. Ионин Л.Г. Основы социокультурного анализа. — М., 1995.
5. Лосев А. Знак. Символ. Миф. — М., 1982.
6. Мид Дж. От жеста к символу // В кн.: Американская социологическая мысль: Тексты. М.: МГУ, 1994. – С. 216
7. Огаренко Т. Символ в социологической теории / Т. Огаренко, Л. Скидин // Социология: теория, методы, маркетинг. – 2009. – № 3. – С. 169-182.

8. Пелипенко А.А., Яковенко И.Г. Культура как система. - М., 1998. - 376 с.
9. Халас Э. Символы и общество. Интерпретативная социология/ Э. Халас. – М.: Гуманитарный центр, 2021. – 296 с.
10. Шинкаренко В.Д. Смысловая структура социокультурного пространства: Игра, ритуал, магия. – М.: КомКнига, 2005. – 232 с.